

Radovedna deklica

(Portugalska pravljica)

Dober človek je šel nekega dne na polje. Na cesti je videl, kako se bori kokoš z veliko kačo, ki je sikala in se zmeraj bolj bližala kokoši. Možu se je kokoš zasmilila; udaril je kačo s krepelcem, in kača se je na mah izpremenila v miš. Kokoš pa se je pretvorila v lepo oblečeno gospo. Zahvalila se je možu za pomoč. »Jaz sem duh vsega dobrega, kača pa je duh vsega zla. Ker si mi pomagal, ti izpolnim vsako željo.«

»Želim, da bi bil moj sin ali moja hčerka pod vašim varstvom!«

»Dobro,« je rekla lepa vila, »tvoja hčerka bo lepa kakor dnevna luč, nadarjena in ...«

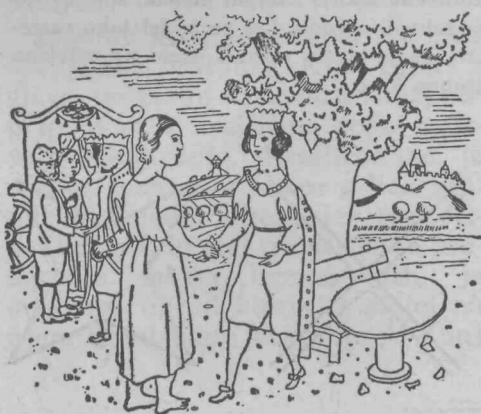
»Zelo radovedna,« je dostavila miš, ki je hotela povzročiti zlo in se maščevati dobremu možu. Dobra vila jo je udarila s palico in ji onemogočila, da bi storila še več hudega. Potem je nadaljevala: »Tvoja hčerka bo torej radovedna, ni namreč v moji moči, da bi docela odvrnila zlo, ki ga je zasnovala moja smrtna sovražnica. Nezdovoljen boš, čeprav bo tvoja hčerka lepša ko vse druge, dasi bo vesela, nadarjena in pametna; zakaj nič ni gršega

kakor radovednost. Ampak sodba je izrečena, in jaz jo smem samo obrniti v tvojo korist. Vzemi to prekleto miš in skrij jo na varno, tako da boš imel ključ samo ti. Pazi, da je ne bo tvoja hčerka nikoli videla, zakaj imela bo v življenju tri nevarne dobe: v 12., v 15. in 18. letu. Ko bodo te dobe za njo, ji bo dobro, če bo le vsaj enkrat premagala svojo radovednost. Jaz jo bom imela vedno pod svojim varstvom.«

Dobri duh je izginil, mož pa je ujel miš in jo dal doma v železno skrinjico, jo zaklenil in nosil ključ zmeraj s seboj.

Čez nekaj dni se mu je rodila hčerka, lepa kakor malokatera. Lepo je rasla, rasla pa je z njo tudi radovednost. Ni mogla videti nič zaklenjenega, nič se ni moglo govoriti, da bi ne hotela vedeti, o čem se govori; ni bilo kota, kamor bi ne vtaknila svojega nosu. Mož je večkrat rekel ženi: »Ko bi ne bil nikoli srečal tistih dveh duhov! Rajši bi imel manj lepo in bistro hčerko, samo da bi ne imela te napake.«

Ko je bila hčerka že večja, so ji prepovedali, dotikati se železne skrinjice v sobi. Hčerka pa ni mogla spati od same radovednosti, kaj je v skrinjici. Toda oče je nosil ključ vedno s seboj, tako da ni mogla skrinjice odpreti. Tisti dan pa, ko ji je bilo dvanajst let, je pozabil oče ključ na mizi. Hčerka ga je našla in odprla skrinjico. Iz nje je skočila miš in jo hotela ugrizniti; deklica pa je prišla metlo, da bi jo udarila, a metla se je izpremenila v kruh in mleko in miška je ušla skozi odprto okno. Uboga deklica si je to strašno očitala; tekla je za miško po doslej nepoznatih potih. Tekla je tako dolgo, da se je utrujena zgrudila sredi divje pokrajine. Začela je žalostno jokati. In med jokom je tako trdno zaspala, da niti ni slišala topota konj kraljevske družbe, ki se je vračala z lova domov. Kraljevič je bil neznansko presenečen, ko je zagledal tako lepo deklico, spečo na pustinji. Skočil je s konja in prav tako njegovi spremljevalci. Prebudil je deklico in jo vprašal, kaj tam dela. Povedala mu je, da je zašla in ne ve kod domov.

»Dobro, vzamemo te s seboj v kraljevski grad,« je dejal kraljevič in ukazal služabniku, naj da deklici najbolj mirnega konja ter naj hodi vštric, da bi deklica ne padla s konja. V gradu jo je izročil kraljici, ki je bila zelo vesela, zakaj s kraljem sta bila žalostna, ker nista imela hčerke. Oblekla sta jo kakor kraljično in povsod sta jo predstavljala za svojo hčerko. Rekla sta ji, da hodi lahko koder hoče, samo v zaklenjeno dvorano v pritličju ne sme. S tem sta ji podžgala radovednost, in deklica je čakala samo na priložnost, da bi mogla videti, kaj ji skrivajo.

Ko ji je bilo 15 let, je bila v gradu velika slavnost njej v čast. Pozabili pa so zapreti okno prepovedane dvorane. Radovedna deklica je splezala v dvorano skozi okno. Tam je našla lepo jabolko, toda padlo ji je iz roke in se razbilo. Bilo jo je sram, da je zbežala na polje in se šele zvečer ustavila pred kmetsko hišico, kjer je živela stara, a dobra ženica. Potrkala je in prosila za prenočišče. Starka jo je vprašala, kdo je. Ker je bila oblečena kakor princezinja, je upala, da bo lahko našla njene starše. Deklica je pravila, da se noče vrniti tja, kjer so tako lepo ravnali z njo. »Oblecite me rajši v kmetsko obleko. Ne zapodite me — zvesto vam bom služila.« »Ne bom te podila od tod,« je rekla starka.

Potem sta lepo skupaj živeli, deklica je starki pomagala pri domačem delu. Vsak dan je sedela pod drevesom pred hišo, šivala in čitala. Čas je mineval, in tisti dan, ko je bilo deklici 18 let, je vstala starka zgodaj in pripravila vse

tako, kakor da pričakuje obisk. Potem je dala deklici lepo stekleno skrinjico, a rekla ji je, da jo sme odpreti šele popoldne. Deklica se je zahvalila in sedla pod drevo ter čakala, kdaj bo smela skrinjico odpreti. Strašno je bila radovedna, kaj je notri: »Morda me ne bo nihče videl in morebiti ne bo nič hudega... samo malo bom privzdignila pokrovček... Ah, tudi takrat nisem mislila, da ne delam prav, ko sem pogledala v skrinjico svojega očeta. In tudi tedaj ne, ko sem pogledala v prepovedano grajsko dvorano, in ker se nisem znala premagati, sem morala zbežati od njih, ki so me imeli tako radi. Ne, danes bom premagala to svojo prekleto radovednost!«

In obrnila se je od skrinjice ter štela ure. Skoraj opoldne je začel okrog nje letati hrošček. Zdelo se ji je, da pravi: »Ne boj se starke! Odpri skrinjico in videla boš dragocene bisere!« Deklica se je premagovala. Zdajci se je hrošček z vso silo zaletel v skrinjico in ta se je razbila na koščke. Deklica je od strahu zakričala, toda v tistem hipu je bila ura dvanajst. Iz črepin so vstajali gospodje in gospe, vozovi, služabniki, kralj, kraljica, kraljevič. Hkrati je videla očeta in mater med kraljevsko rodbino. Prišla je starka, izpremenjena v lepo gospo, in rekla staršem: »Zmagala sem nad strašno napako, zaradi katere je bila deklica tako nesrečna. Zdaj jo lahko odvedete brez strahu!«

Kraljevič je prosil, naj mu jo dajo za ženo. In starši so mu jo kajpak z veseljem dali. Vzela sta se in srečno živela dolga, dolga leta.

Velikonočno darilce

»Kam pa, kam pa, zajček?«
 »Na obisk grem k Ančici;
 pirhe sem ji bil obljubil,
 nesem jih v košarici.«

»Pa zakaj za Ančico
 ti tako srce gori?«
 »I, saj celo leto
 njihov zelnik me gosti!«

